

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

គោលនយោបាយស្តីពី ការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស

ប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៅប្រទេសកម្ពុជា

ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣

គោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែង ការសិក្សាសិស្ស

សេចក្តីសង្ខេប

ឯកសារនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយប្រព័ន្ធកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃប្រទេសកម្ពុជាក្នុងគោលបំណងបង្ហាញពីរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅនៃការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សតាមសាលារៀនក្នុងប្រព័ន្ធកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។ គោលនយោបាយនេះ ក៏បានពណ៌នាផងដែរពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យក្នុងការសម្រេចចិត្តផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធផលសិក្សាសិស្សក្នុងឆ្នាំសិក្សានីមួយៗ។

ការិយាល័យកណ្តាលកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី
ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ៖ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣

១. សេចក្តីណែនាំ

១.១ គោលបំណង

ឯកសារនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីផ្តល់ការណែនាំដល់មន្ត្រីអប់រំ អ្នកគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងគ្រូបង្រៀនដែលធ្វើការនៅក្នុងប្រព័ន្ធសាលាជំនាន់ថ្មីពីរបៀបវាយតម្លៃសិស្ស។ ទោះបីជា សាលាជំនាន់ថ្មី (NGS) ជាទូទៅអនុវត្តតាមកម្មវិធីសិក្សាផ្លូវការរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MOEYS) និង ចូលរួមការប្រឡងមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (ការប្រឡងឌីប្លូមថ្នាក់ទី៩) និងការប្រឡងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (ការប្រឡងបាក់ឌុបថ្នាក់ទី១២) ក៏ដោយ សាលារៀននៅក្នុងប្រព័ន្ធ NGS អាចផ្លាស់ប្តូរ កម្មវិធីសិក្សា និងមតិកាប្រឡង ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពសិក្សា និងបណ្តុះបណ្តិនសតវត្សទី ២១ ដល់សិស្សានុសិស្សទាំងទិដ្ឋភាពសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច។ ពេលខ្លះ គោលដៅនេះពិបាកសម្រេចបាន ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ជាពិសេសនៅពេលដែលការប្រឡងថ្នាក់ជាតិមិនបានវាស់វែងផ្នែកសំខាន់ៗ នៃកម្មវិធីសិក្សា NGS ដូចជាជំនាញមន្ទីរពិសោធន៍ សកម្មភាពស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស និងជំនាញបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន(ICT)។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សាកលវិទ្យាល័យ និងស្ថាប័នក្រោយមធ្យមសិក្សាមួយចំនួន តម្រូវឱ្យមានការវាស់វែងសមត្ថភាពជាក់ស្តែងសិស្សលើសពីលទ្ធផលប្រឡងបាក់ឌុបឧទាហរណ៍ដូចជាកម្រងស្នាដៃ ការងារគម្រោង...ដែលចូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយការផ្តោតអារម្មណ៍ទៅលើតែប្រព័ន្ធប្រឡងថ្នាក់ជាតិមួយមុខ។

គោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស ដែលបានបង្ហាញនៅទីនេះ មានគោលបំណងផ្តល់ជាការណែនាំដល់សាលារៀនពីហានិភ័យផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សដែលនឹងបង្កាក់នូវវានុវត្តន៍អប់រំផ្សេងៗ ក្នុងដំណើរការរៀន និងបង្រៀន។ ឯកសារនេះ បានបង្ហាញតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សក្នុងទម្រង់ផ្សេងទៀត ហើយវាក៏បានជួយដល់សាលារៀនឱ្យដឹងពីអ្វីដែលហៅថា “ផលជះត្រឡប់” អវិជ្ជមាន បើយើងផ្តោតសំខាន់តែទៅលើលទ្ធផលតេស្ត ដែលជំរុញគ្រូអនុវត្តសកម្មភាព “បង្រៀនសម្រាប់តែការប្រឡង”¹ មួយមុខពិសេសក្នុងករណីដែលគណនេយ្យភាពគ្រូបង្រៀន គឺផ្អែកទាំងស្រុង ឬភាគច្រើនតែទៅលើលទ្ធផលតេស្តសិស្ស។ ក្នុងករណីនេះ គ្រូបង្រៀនអាចនឹងបោះបង់ការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះ “ការបង្រៀនពិតប្រាកដ” ឬការបង្រៀនប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ហើយផ្តោតតែលើការជួយសិស្សឱ្យប្រឡងជាប់ ដើម្បីជៀសវាងការស្តីបន្ទោសពីថ្នាក់លើពួកគេ។ ការអនុវត្តរបៀបនេះ គឺជារឿងធម្មតាតែងកើតមាននៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំតាមបែប “ការបង្រៀនសម្រាប់តែការប្រឡង” ដូចជាប្រទេសកម្ពុជា ដែលផ្តោតសំខាន់លើលទ្ធផលប្រឡង និងចំណាត់ថ្នាក់សិក្សាសិស្ស។ ដោយសារតែបេសកកម្មសំខាន់បំផុតមួយនៃប្រព័ន្ធសាលាជំនាន់ថ្មី គឺលើកកម្ពស់វានុវត្តន៍អប់រំ និងការអនុវត្តថ្មីក្នុងការបង្រៀន ស្ថានភាពដែលគ្រូ

¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Washback_effect

បង្រៀនផ្ដោតតែលើ “ការបង្រៀនសម្រាប់តែការប្រឡង” នឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់អវិជ្ជមានយ៉ាងខ្លាំងដល់ បេសកកម្មនេះ។ ដូចនេះហើយ វាចាំបាច់ណាស់ដែលតម្រូវឱ្យមានវិធានការច្បាស់លាស់ ក្នុងការទប់ ស្កាត់ការអនុវត្តបែបនេះក្នុងប្រព័ន្ធកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។

១.២ លក្ខណៈវិវត្តន៍នៃគោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស

បរិយាកាសនៃការអនុវត្តនៅក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មីគឺមានលក្ខណៈបត់បែន និងផ្លាស់ប្តូរ ជានិច្ច។ នេះមានន័យថា គោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស មិនគួរមានលក្ខណៈ “នឹង ថ្កុល” នោះទេ ប៉ុន្តែគួរតែផ្លាស់ប្តូរ និងបត់បែនតាមបរិបទសិក្សា។ ឧទាហរណ៍ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានបង្ហាញនូវភាពចាំបាច់ក្នុងការកែប្រែការប្រឡងថ្នាក់ជាតិ ទៅតាមរបៀបដែលសិស្សានុ សិស្សក្នុងកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មីសិក្សា ដែលអាចនាំទៅដល់ការប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិ ឬបាក់ឌុបពិសេសមួយសម្រាប់កម្មវិធី។ បើសិនជាមានការប្រែប្រួល ឯកសារនេះត្រូវ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំផងដែរ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូរទាំងនេះ។ ដូច្នេះ គោលនយោបាយ ស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សនៅក្នុងប្រព័ន្ធកម្មវិធី NGS នេះ គួរតែត្រូវបានចាត់ទុកថាជា “ឯកសារ រស់” មួយដែលនឹងត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពក្នុងកាលកំណត់មួយ។

១.៣ ខ្លឹមសារ និងការរៀបចំឯកសារ

គោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស ត្រូវបានរៀបចំជា ៤ ផ្នែកដាច់ដោយឡែកពី គ្នា ដែលជួយអ្នកគ្រប់គ្រងសាលា និងគ្រូបង្រៀន ឱ្យយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីរចនាសម្ព័ន្ធក្នុងការវាយ តម្លៃក្នុងសាលា ចាប់តាំងពីទិដ្ឋភាពរួម ទៅដោយផ្នែក ដែលគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធមិនធ្លាប់ដឹងពីមុនមកថា ទិដ្ឋភាពនៃការវាយតម្លៃផ្សេងៗ មានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា ដូចជាសកម្មភាពការងារគម្រោងសិស្ស និងការ ដាក់ពិន្ទុ ។ ដូច្នេះឯកសារត្រូវបានរៀបចំជាផ្នែកៗ ដូចខាងក្រោម៖

- ទស្សនវិជ្ជា និងគោលការណ៍នៃការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស
- ការស្នើឡើងពីការអនុវត្តការវាស់វែងការសិក្សាមួយចំនួន
- ទំនាក់ទំនងរវាងគោលនយោបាយវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស និងគោលនយោបាយសំខាន់ៗ ផ្សេងទៀត
- តួនាទី និងភារកិច្ចអ្នកពាក់ព័ន្ធសាលាក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការ សិក្សាសិស្ស

២. ទស្សនវិជ្ជា និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស

២.១ ទស្សនវិជ្ជានៅក្នុងប្រព័ន្ធ NGS នាក់ទទនឹងការវាស់វែងការសិក្សា

គោលដៅក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មី គឺដើម្បី ពន្លឿនដំណើរការផ្លាស់ប្តូរប្រព័ន្ធអប់រំកម្ពុជាទៅជាការអប់រំសតវត្សទី២១។ ការអប់រំរបៀបថ្មីនេះ ផ្ដោត

សំខាន់ទៅលើការផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវអ្វីដែលពួកគេរៀន ជាជាងការទន្ទេញចាំមាត់នូវអ្វីៗដែលមានក្នុងសៀវភៅសិក្សា។ តារាងខាងក្រោមបានសង្ខេបនូវភាពខុសគ្នា មួយចំនួនរវាងប្រព័ន្ធហប់សតវត្សទី២០ និង ២១ និងរបៀបដែលប្រព័ន្ធនេះមានឥទ្ធិពលទៅលើទស្សនវិជ្ជានៃការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សក្នុងកម្មវិធីសាលាជំនាន់ថ្មី។

តារាង ២.១៖ ការប្រៀបធៀបរវាង ប្រព័ន្ធហប់សតវត្សទី ២០ និង ២១

កត្តាប្រៀបធៀប	សតវត្សទី ២០	សតវត្សទី ២១
បញ្ញត្តិនៃការរៀន	<ul style="list-style-type: none"> ការផ្ទេរព័ត៌មាន ការរៀនបែបអកម្ម 	<ul style="list-style-type: none"> ឱ្យសិស្សចេះរៀនដោយខ្លួនឯង ការរៀនបែបសកម្ម
កម្មវិធីសិក្សា	<ul style="list-style-type: none"> ការកំណត់ស្តង់ដារ ការប្រើប្រាស់សៀវភៅសិក្សាគោលជាធំ 	<ul style="list-style-type: none"> ការកំណត់តាមបុគ្គល ការផ្តោតទៅលើការស្រាវជ្រាវ
ការវាស់វែងការសិក្សា	<ul style="list-style-type: none"> ការផ្តោតទៅលើការធ្វើតេស្ត ការផ្តោតលើការគិតកម្រិតទាប 	<ul style="list-style-type: none"> ការផ្តោតទៅលើគម្រោងសិក្សា ឬកម្រងស្នាដៃសិស្ស ការផ្តោតលើការគិតកម្រិតខ្ពស់
ទស្សនវិជ្ជាអប់រំ	<ul style="list-style-type: none"> អនុលោមភាព ភាពស្រប/ដូចគ្នា ឯកសណ្ឋាន 	<ul style="list-style-type: none"> ឌីណាមិក (រស់រវើក) មិនដូចគ្នា ការច្នៃប្រឌិត

តាមរយៈតារាងនេះ បានបង្ហាញថាការធ្វើតេស្តសិស្សតាមទម្លាប់ពីមុន មិនមែនជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការជំរុញការរៀនបែបសកម្ម ឬការគិតកម្រិតខ្ពស់ដល់សិស្សបានទេ ព្រោះតែការលំបាកក្នុងការបង្កើតសំណួរដើម្បីវាស់វែងបំណិនគិតកម្រិតខ្ពស់ដូចជាកម្រិតវាយតម្លៃ ឬបង្កើតថ្មី។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយបានជាក្នុងប្រព័ន្ធកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ទស្សនវិជ្ជាក្នុងការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សគឺប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ផ្សេងៗទៀតដូចជា កម្រងស្នាដៃសិស្ស ការងារគម្រោង ការតាំងពិព័រណ៍ ការជជែកដេញដោល សកម្មភាពក្លឹបសិក្សា និងការប្រើប្រាស់ផលិតផលច្នៃប្រឌិតផ្សេងៗបន្ថែមទៅលើការធ្វើតេស្តតាមបែបប្រពៃណី ដែលប្រើតែក្រដាស និងប៊ិក ជាដើម។

២.២ ជំនឿសំខាន់ៗរបស់អ្នកអប់រំក្នុងកម្មវិធី NGS ទាក់ទងនឹងការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស

ទស្សនវិជ្ជាវាស់វែងការសិក្សាសិស្សនៅក្នុងប្រព័ន្ធសាលាជំនាន់ថ្មី ត្រូវបានបង្កើតឡើងផ្អែកលើបណ្តុំគំនិតសំខាន់ៗ មួយចំនួនដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីជំនឿនៃការជួយសិស្សក្នុងការសិក្សា។ គំនិតទាំងនេះរួមមាន ដូចខាងក្រោម៖

គំនិតទី ១៖ ការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សដោយប្រើវិធីចម្រុះ

អ្នកអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ជឿជាក់លើការវាស់វែងការសិក្សាដោយប្រើវិធីចម្រុះ ដោយមានតុល្យភាពរវាងការវាយតម្លៃបែបដំណាក់ និងការវាយតម្លៃបែបសរុប រួមទាំងបច្ចេកទេស ប្រមូលទិន្នន័យវាស់វែងផ្សេងៗ ដូចជាសំណួរមិនលម្អៀង សំណួរលម្អៀង (ដូចជាតែងសេចក្តី) ការងារគម្រោង កម្រងស្នាដៃសិស្ស ជាដើម។ល។

គំនិតទី ២៖ សារៈសំខាន់នៃការបង្កើតកំហុស

អ្នកអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ជឿថាការបង្កើតកំហុស មានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ការរៀនសូត្រ។ មានន័យថា មនុស្សតែងតែរៀនពីកំហុស។ ដូច្នេះហើយ គេមិនត្រូវមើលងាយ ឬស្តីបន្ទោសចំពោះកំហុសដែលសិស្សបានបង្កើតនោះទេ ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀនគួរប្រើកំហុសជា “ឱកាស” ដើម្បីកែលម្អការរៀនសូត្រ។

គំនិតទី ៣៖ តួនាទីនៃការផ្តល់មតិត្រឡប់បែបស្ថាបនា

អ្នកអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ជឿថាមតិត្រឡប់បែបស្ថាបនាគឺសំខាន់ជាង “ពិន្ទុ” ។ ទោះជាការវាស់វែងការសិក្សាត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់ណាមួយក៏ដោយ គ្រូបង្រៀនគួរប្រើប្រាស់ ដំណើរការវាស់វែងការសិក្សាជាឱកាស ដើម្បីផ្តល់មតិត្រឡប់បែបស្ថាបនាដល់សិស្ស ជាជាងគ្រាន់តែ កត់ត្រាពិន្ទុចូលក្នុងបញ្ជីពិន្ទុរបស់សិស្ស។ គ្រូបង្រៀនមិនគួររិះគន់សិស្សដែលរៀនយឺតមិនទាន់គេ ហើយគួរផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងការសរសើរដល់សិស្សដែលធ្វើបានលទ្ធផលល្អ។

គំនិតទី ៤៖ ការវាស់វែងការសិក្សាគឺជា “មធ្យោបាយ” នាំទៅដល់ “ទីចុងបញ្ចប់”

អ្នកអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ជឿថា “ការវាស់វែងការសិក្សា” គឺជាមធ្យោបាយមួយ ដែលនាំទៅដល់ទីបញ្ចប់ដែល “ទីចុងបញ្ចប់” នេះមានន័យថាគ្រូបង្រៀនមានការយល់ដឹងកាន់តែ ប្រសើរពីចំណេះដឹងដែលសិស្សទទួលបាន និងចំណុចផ្សេងៗដែលត្រូវកែលម្អសម្រាប់ការបង្រៀន លើកក្រោយ។ គ្រូបង្រៀនមិនគួរមើលឃើញថាការធ្វើតេស្តគឺជា “ទីចុងបញ្ចប់” ដែលត្រូវបញ្ចប់អ្វីៗត្រឹម តេស្តនេះ ហើយផ្តោតខ្លាំងតែទៅលើសកម្មភាពបង្រៀនដែលមានលក្ខណៈ “បង្រៀនសម្រាប់តែការ ប្រឡង” នោះទេ។

គំនិតទី ៥៖ ការកាត់បន្ថយជាអប្បបរមានូវការវាស់វែងការសិក្សាដែលមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង

អ្នកអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ជឿជាក់ថាយើងគួរដាក់ការខិតខំទៅលើដំណើរការវាស់វែង ការសិក្សាដែលអាចជួយលើចំណុចខ្វះខាតសិស្សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ការវាស់វែងការសិក្សា សិស្សត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាដំណើរការនៃការប្រកួតប្រជែងមួយដែលសិស្សម្នាក់ៗប្រៀបធៀប ខ្លួនពួកគេទៅសិស្សដទៃទៀត។ សម្រាប់សិស្សទទួលបានលទ្ធផលមិនសូវល្អ ការធ្វើបែបនេះនឹងធ្វើឱ្យពួក គេបាក់ទឹកចិត្ត និងមិនចង់ចូលរួមក្នុងដំណើរការសិក្សាផ្សេងៗ ។ ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរជាងនេះ សិស្សទាំង

នោះនឹងត្រូវបានគេ “ដាក់ស្លាក” ថាជាសិស្សរៀនមិនពូកែ ឬអន់ ដែលអាចឈានទៅដល់អ្វីដែលគេឱ្យ
ឈ្មោះថា “ទំនាយដោយខ្លួនឯងថាធ្វើមិនកើត” ។ ហេតុដូចនេះហើយ គ្រូបង្រៀនគួររកមធ្យោបាយផ្សេងៗ
ដើម្បីធានាថាជោគជ័យសិស្សម្នាក់ក្នុងថ្នាក់មិនមែនបានមកពីបរាជ័យសិស្សដទៃទៀតនោះទេ។
សូមធ្វើការសរសើរ និងលើកទឹកចិត្តសិស្សដែលទទួលបានលទ្ធផលល្អ និងជួយផ្តល់មតិត្រឡប់ស្ថាប
នាទៅដល់សិស្សណាធ្វើមិនសូវបានលទ្ធផលល្អ។ ដូចនេះហើយបានជាប្រព័ន្ធ NGS មិនលើកទឹកចិត្ត
ឱ្យអនុវត្តនូវរបៀបបង្រៀនបែប “ការដាក់ស្លាកសិស្ស” និង “ប្រព័ន្ធនៃការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់សិស្ស” ។

ជាថ្មីម្តងទៀត យើងកត់សម្គាល់ឃើញថាគំនិតផ្សេងៗ ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើមិនមានលក្ខ
ណៈនឹងច្តល់ឬមិនប្រែប្រួលនោះទេ ប៉ុន្តែអាចប្រែប្រួល និងផ្លាស់ប្តូរនៅពេលដែលប្រព័ន្ធ NGS
មានការវិវឌ្ឍ ដែលអាចនាំទៅដល់ការពង្រីក ឬកែប្រែគំនិតនីមួយៗ ក៏ដូចជាការបន្ថែមគំនិតថ្មីៗទៀត។

៣. អនុសាសន៍សម្រាប់ការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស

៣.១ ការប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃបែបដំណាក់ និងបែបសរុប និងការស្គាល់ពីភាពខុសគ្នា

ប្រព័ន្ធកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី រំពឹងថាសាលាទាំងអស់នឹងមានតុល្យភាពរវាងការវាយតម្លៃបែបដំណាក់ និងការវាយតម្លៃបែបសរុប ហើយយល់ពីភាពខុសគ្នា និងគោលបំណងនៃការវាយតម្លៃទាំងពីរប្រភេទនេះ។ ការវាស់វែងទាំងពីរនេះ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ការវាស់វែងបែបដំណាក់ ជាដំណើរការនៃការប្រមូលព័ត៌មាន ការវិភាគ ការបកស្រាយ និងការប្រើប្រាស់កស្មតាងដើម្បីកែលម្អការសិក្សាសិស្ស និងជួយឱ្យសម្រេចបាននូវសក្តានុពលពួកគេ។ ការវាស់វែងបែបដំណាក់ ភាគច្រើនប្រើប្រាស់ប្រភេទសំណួរដែលអាចឱ្យគ្រូយល់ពីរបៀបសិស្សប្រើក្នុងការដោះស្រាយ ដែលមានសារៈប្រយោជន៍ជាខ្លាំងក្នុងការបង្រៀនបំប៉នលើកក្រោយ ។ ការវាស់វែងបែបដំណាក់ ជាផ្នែកសំខាន់មួយក្នុងការអនុវត្តក្នុងថ្នាក់រៀន ហើយត្រូវច្របាច់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា។ គោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សបានចែងច្បាស់ពីការវាស់វែងបែបដំណាក់ ដើម្បីឱ្យគ្រូបកគិតពាក់ព័ន្ធដឹងថាអ្វីជាការវាស់វែងប្រភេទនេះ និងរបៀបដែលត្រូវអនុវត្តក្នុងសាលារៀន។ បន្ថែមពីនេះទៀត ការវាស់វែងបែបដំណាក់មិនគួរយកពិន្ទុ ហើយដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងការសម្រេចចិត្តឱ្យសិស្សជាប់ ឬត្រួតថ្នាក់នោះទេ² ។ ការវាស់វែងបែបដំណាក់គួរធ្វើជាប្រចាំ និងញឹកញាប់ ដើម្បីឱ្យគ្រូបង្រៀនអាចឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើការបង្រៀន និងចំណុចត្រូវកែប្រែសម្រាប់ការបង្រៀនលើកក្រោយ។

ការវាស់វែងបែបសរុប ជាការវាស់វែងដែលគេធ្វើឡើងនៅ “ចុងគ្រា” ដើម្បីវាស់ស្ទង់កម្រិតយល់ដឹងសិស្សទៅនឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យក្នុងកម្មវិធីសិក្សា ហើយសម្រេចថាសិស្សនោះអាចជាប់ ឬត្រួតថ្នាក់ ។ គ្រូបង្រៀនត្រូវយល់ឱ្យបានច្បាស់ពីគោលការណ៍ និងការអនុវត្តរបស់ប្រព័ន្ធអប់ក្នុងការវាស់វែងបែបសរុបរបៀបនេះ ដូចជាការប្រឡងប្រចាំខែ ការប្រឡងធម្មតាជាដើម។ ការវាស់វែងបែបសរុប ជាទូទៅប្រើប្រាស់ប្រភេទសំណួរមិនលម្អៀង (ដូចជាសំណួរពហុជ្រើសរើស) ដែលវាផ្ទុយទាំងស្រុងពីការវាស់វែងបែបដំណាក់ដែលផ្ដោតទៅលើដំណើរការ ដែលសិស្សដោះស្រាយបញ្ហាដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ។³

៣.២ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សិស្ស និងការដាក់ពិន្ទុ

ប្រព័ន្ធដាក់ពិន្ទុ៖ ប្រព័ន្ធដាក់ពិន្ទុនៅក្នុងសាលាជំនាន់ថ្មីប្រើប្រព័ន្ធដាក់ពិន្ទុបែបលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (Criterion-reference) ដោយប្រើមាត្រដ្ឋានពិន្ទុពី ១ ដល់ ១០ ដែលមានចែងក្នុងគោលការណ៍

²Adapted from: <http://mics.edu.gh/Guidelines%20for%20developing%20a%20school%20assessment%20policy%20in%20the%20Diploma%20Programme.pdf>
³ibid.

ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដែលកំណត់ពិន្ទុ ៥ ជាពិន្ទុទាបបំផុតសិស្សធ្វើបានដើម្បី ប្រឡងជាប់។ ប្រព័ន្ធជាក់ពិន្ទុបែបចំណាត់ថ្នាក់ (Norm-reference) និងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សិស្សមិន ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើក្នុងប្រព័ន្ធកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មីទេ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលគ្រូ បង្រៀនយល់ថាពិន្ទុតេស្តត្រូវដាក់ពិន្ទុឡើងវិញតាម “ខ្សែកោង” ប៉ុណ្ណោះ។ គោលការណ៍ណែនាំក្នុងការ ដាក់ពិន្ទុតាមខ្សែកោងមានពន្យល់ក្នុងឯកសារ *សៀវភៅណែនាំស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សនៃកម្ម វិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី*⁴

ការប្រើប្រាស់និទ្ទេសបទ (Rubrics)៖ កម្មវិធីបានណែនាំឱ្យគ្រូបង្រៀនបង្កើតនិទ្ទេសបទផ្សេងៗ ដើម្បីវិនិច្ឆ័យសកម្មភាពផ្សេងៗដូចជា ការជជែកដេញដោល ការធ្វើបទបង្ហាញ ការប្រកួតប្រជែង និងផលិតផលច្នៃប្រឌិតផ្សេងៗ ដើម្បីពង្រឹងភាពជឿជាក់នៃការដាក់ពិន្ទុរវាងគ្រូបង្រៀន និងគណៈកម្ម ការវាយតម្លៃដែលកំពុងធ្វើការវិនិច្ឆ័យ។

ភាពបត់បែនក្នុងការដាក់ពិន្ទុ៖ សាលារៀននីមួយៗ នៅក្នុងប្រព័ន្ធ NGS មានសេរីភាពច្រើន ទាក់ទងនឹងរបៀបដែលពួកគេអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំ និងវាយតម្លៃសិស្សដែលមាននៅក្នុងឯកសារ នេះ។ ជាឧទាហរណ៍ គ្រូបង្រៀនខ្លះអាចឱ្យតម្លៃទៅលើភាពត្រឹមត្រូវនៃការអនុវត្តបង្ហាញសមត្ថភាព របស់សិស្ស ជាជាងទៅលើចំណាត់ថ្នាក់ដែលពួកគេទទួលបានអំឡុងពេលធ្វើរបាយការណ៍។ ករណី មានការប្រែប្រួលច្រើន គ្រូគួរពិភាក្សាជាមួយថ្នាក់លើជាបន្ទាន់ (ឧទាហរណ៍ គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យ ឬនាយករង)។ គ្រូបង្រៀនក៏អាចជំនួសការធ្វើតេស្តប្រចាំខែ ដោយការវាស់វែងផ្សេងៗទៀតដែលមិន មែនជាតេស្ត (សូមមើលខាងក្រោម)។

៣.៣ ឧបករណ៍វាស់វែងការសិក្សាសិស្ស

ការប្រើប្រាស់តេស្តសំណេរ៖ ការធ្វើតេស្តសំណេរគួរតែត្រូវបានកំណត់ចំនួន ព្រោះតេស្ត ប្រភេទនេះ វាយតម្លៃបំណិនគិតកម្រិតខ្ពស់ ហើយគួរប្រើតែក្នុងករណីដែលជៀសវាងមិនបានដូចជា ការប្រឡងធម្មាសទូទាំងសាលាជាដើម។ ពេលបង្កើតតេស្ត គ្រូបង្រៀនគួរអនុវត្តតាមគោលការណ៍ ណែនាំអនុវត្តដែលមានចែងក្នុង *សៀវភៅណែនាំស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស របស់NGS*។⁵ គួរ កត់សម្គាល់ផងដែរថា សំណួរតេស្តមិនលម្អៀង (ឧទាហរណ៍៖ សំណួរពហុជ្រើសរើស) ត្រូវបានប្រើ ដើម្បីវាយតម្លៃបំណិន ការគិតកម្រិតទាប (កម្រិតចងចាំ កម្រិតយល់ដឹង និងកម្រិតអនុវត្តន៍) ខណៈពេលដែលការប្រើប្រាស់តេស្តប្រភេទតែងសេចក្តី និងសំណួរលម្អៀងផ្សេងទៀតគឺប្រើប្រាស់ សម្រាប់វាស់បំណិនគិតកម្រិតខ្ពស់ (កម្រិតវិភាគ កម្រិតវាយតម្លៃ និងកម្រិតបង្កើតថ្មី)។ ការអនុវត្តបែបនេះទើបអាចបង្កើនសុពលភាពខ្លឹមសារ និងសុពលភាពបំណិននៃតេស្តសំណេរបាន។

⁴ http://www.kapekh.org/files/report_file/350-en.pdf (cf. p. 16)
⁵ Ibid.

ការបែងចែកចំនួនពិន្ទុដ៏សមស្របមួយរវាងសំណួរមិនលម្អៀង និងសំណួរលម្អៀង គួរអនុវត្តតាមគោលការណ៍ ៨០-២០ (សំណួរមិនលម្អៀង ៨០% និងសំណួរលម្អៀង ២០%)។

តេស្តនៅផ្ទះ៖ ក្នុងអំឡុងពេលវាយតម្លៃ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ និងការគិត ប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត គ្រូបង្រៀនក៏ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យផ្តល់ "តេស្តនៅផ្ទះ"^៦ ផងដែរទៅឱ្យសិស្សដើម្បីអនុវត្តនូវអ្វីដែលសិស្សបានរៀននៅសាលា គួបផ្សំនឹងការស្រាវជ្រាវខាងក្រៅ ដើម្បីឆ្លើយសំណួរក្រៅមេរៀន។ តេស្តនៅផ្ទះ ជួយជំរុញសកម្មភាពស្រាវជ្រាវសិស្ស ដែលចាំបាច់ជាខ្លាំង ក្នុងទស្សនវិជ្ជានៃការបង្រៀន និងរៀនក្នុងកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។

ការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សដោយមិនប្រើតេស្ត៖ ការប្រើប្រាស់ទម្រង់ផ្សេងៗនៃការវាស់វែងការសិក្សាដោយមិនប្រើតេស្តមានដូចជា ការងារគម្រោង ការងារពិសោធន៍ ការតាំងពិព័រណ៍ ការងារក្លឹបសិក្សា ការជជែកដេញដោល ការធ្វើបទបង្ហាញជារឿងដេអូ និងទម្រង់ផ្សេងៗទៀត ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត។ នៅពេលប្រើប្រាស់ទម្រង់វាស់វែងការសិក្សាទាំងអស់នេះ យើងអាចប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្តល់ពិន្ទុពី ១ ដល់ ១០ ដែលបានបរិយាយខាងលើផងដែរ ។ ក្នុងករណីការងារគម្រោងសិក្សា ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាទម្រង់នៃការវាស់វែងការសិក្សាដោយមិនប្រើតេស្តដ៏សំខាន់បំផុតមួយនោះ គ្រូបង្រៀនគួរអនុវត្តតាម *សៀវភៅណែនាំស្តីពីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម របស់ NGS* ដើម្បីវាយតម្លៃការងារគម្រោងទាំងអស់នោះ។^៧

៣.៤ ការប្រើប្រាស់ធនាគារសំណួរ

សាលារៀនទាំងអស់ គួរចាត់ទុកសំណួរតេស្តជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាលាដែលគួរតែបង្កើត និងអភិវឌ្ឍជាប្រចាំ។ ផ្ទុយពីសាលារៀនសាធារណៈផ្សេងៗ សាលាក្នុងកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មីបានបង្កើតសំណួរតេស្តសម្រាប់ការប្រឡង វិភាគសំណួរតេស្ត និងប្រមូលទុកសំណួរតេស្តល្អៗ ក្នុងប្រព័ន្ធ NGS និងកែលម្អបន្ថែមទុកប្រើប្រាស់នាពេលអនាគត។ កន្លែងដែលប្រមូល និងស្តុកទុកសំណួរតេស្តទាំងអស់នេះហៅថា ធនាគារសំណួរ ដែលផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យសាលាទាំងអស់ក្នុងប្រព័ន្ធអាចចូលទៅប្រើប្រាស់ និងទាញយកបានពីវេបសាយរបស់កម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី (www.ngs.edu.kh)។

៣.៥ ការកត់ត្រា និងការធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផលនៃការវាស់វែងការសិក្សា

ការកត់ត្រាលទ្ធផលវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស៖ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានផ្តល់ឱ្យសាលារៀននូវ សៀវភៅបញ្ជីពិន្ទុសម្រាប់កត់ត្រាលទ្ធផលពិន្ទុបានពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស។ គំរូកំណត់ត្រាទាំងនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយសាលារៀនទាំងអស់។ ទោះជាបែបនេះក៏ដោយ សាលា

⁶ <https://www.trentu.ca/academicskills/how-guides/how-study/prepare-and-write-exams/preparing-and-writing-take-home-exam>
⁷ http://www.kapekh.org/files/report_file/99-en.pdf (Cf. p. 24).

រៀនគួរកត់ត្រាទិន្នន័យពិន្ទុបានពីការវាយតម្លៃបែបដំណាក់ ដាច់ដោយឡែកពីពិន្ទុបានពីការវាយតម្លៃបែបសរុប ដើម្បីជៀសវាងការច្រឡំគ្នា ដែលជាពិន្ទុសម្រាប់សម្រេចឱ្យសិស្សឡើង ឬរៀនត្រួតថ្នាក់។

ការធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផលវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស៖ លទ្ធផលសិក្សាសិស្សត្រូវបានរាយការណ៍ជូនមាតាបិតាជារៀងរាល់ខែ ដោយប្រើទម្រង់របាយការណ៍ស្តង់ដារដែលអនុម័តដោយ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ។ ការពិភាក្សាជាមួយមាតាបិតាអំពីការអនុវត្តរបស់កូនៗពួកគេត្រូវបានរៀបចំជាទៀងទាត់ដោយ សាលារៀនយ៉ាងហោចណាស់ ២ ដងក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយអាចធ្វើទាំងជំនួបជាបុគ្គល និងការប្រជុំក្រុមជំរុញសាលា ។ ការជួបជាមួយមាតាបិតាលក្ខណៈបុគ្គលមានសារៈសំខាន់ណាស់ ជាពិសេសក្នុងករណីសិស្ស ជួបការលំបាក។

៣.៦ ការរៀបចំសិស្សសម្រាប់ការប្រឡងដែលតម្រូវឱ្យមានគណនេយ្យភាពខ្ពស់
(High Stake Examination)

ប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មី មិនអនុញ្ញាតឱ្យគ្រូបង្រៀនរៀបចំថ្នាក់ឯកជន ឬការបង្រៀនក្រៅម៉ោងសម្រាប់សិស្សត្រៀមប្រឡងនានា មិនថាគេស្នើឡើងក្នុងសាលា ឬការធ្វើតេស្តខាងក្រៅដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រសួង អប់រំ យុវជន និងកីឡា (ឧទាហរណ៍ ការប្រឡងបាក់ឌុប) នោះឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ សាលារៀនអាចរៀបចំការបំប៉នបន្ថែមសម្រាប់សិស្សដែលមានតម្រូវការពិសេស ដូចជាសិស្សដែលរៀនមិនទាន់គេ។ ក្នុងករណីនេះ សាលារៀនអាចរៀបចំគ្រូបង្រៀនខាងក្នុង ឬខាងក្រៅដែលមានសមត្ថភាព មកផ្តល់ការបំប៉នដោយប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទៃក្នុងបានពីថវិកាបង់ប្រចាំឆ្នាំពីអាណាព្យាបាល។ ថវិកាចំណាយទៅលើការបំប៉នសិស្ស មិនត្រូវយកផ្ទាល់ពីសិស្សនោះឡើយ ជាពិសេសសិស្សដែលមកពីគ្រួសារក្រីក្រ។

៣.៧ ការប្រើប្រាស់តេស្តអេឡិចត្រូនិក

សាលាជំនាន់ថ្មីកំពុងផ្លាស់ប្តូរការប្រឡងទៅជាទម្រង់អេឡិចត្រូនិក ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសាលារៀនដែលមានឈ្មោះថា NGS Mobile។ ប្រព័ន្ធនេះ មានមុខងារច្រើន រួមបញ្ចូលទាំងការប្រឡងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកផងដែរ។ ការធ្វើតេស្តតាមបែបអេឡិចត្រូនិកបែបនេះមានអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើន រួមមាន៖

- **មិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន៖** អត្ថប្រយោជន៍ដ៏ធំបំផុតមួយនៃការប្រឡងតាមអ៊ីនធឺណិត គឺជាការជួយបរិស្ថានដោយប្រយោល ព្រោះវាកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ក្រដាសក្នុងដំណើរការប្រឡង។
- **សន្សំថវិកា៖** ការប្រឡងតាមអ៊ីនធឺណិតក៏ជួយផងដែរក្នុងការសន្សំសំចៃថវិកាដោយជួយសាលាកាត់បន្ថយការចំណាយលើការទិញក្រដាស និងទឹកថ្នាំសម្រាប់បោះពុម្ព ក៏ដូចជាថវិកាសម្រាប់អនុវត្តក្នុងដំណើរការប្រឡងផងដែរ ។

- **សន្សំពេលវេលា៖** ការប្រឡងតាមអ៊ីនធឺណិតជួយសន្សំសំចៃពេលវេលា ដែលត្រូវការសម្រាប់ការកែកិច្ចការប្រឡង និងការបញ្ចូលពិន្ទុ។
- **កាន់តែមានសុវត្ថិភាព និងកាត់បន្ថយការលួចចម្លងពេលប្រឡង៖** តាមរយៈការច្របល់សំណួរអំឡុងពេលប្រឡង ការប្រឡងតាមអ៊ីនធឺណិតកាត់បន្ថយឱកាសដែលក្មេងលួចមើលឬចម្លងឯកសារ ដែលធ្វើឱ្យលទ្ធផលតេស្តកាន់តែមានភាពទុកចិត្តបាន ។
- **ភាពងាយស្រួល៖** ការប្រឡងតាមអ៊ីនធឺណិតមានភាពងាយស្រួលក្នុងការរៀបចំ និងរក្សាទុកសំណួរតេស្តល្អៗ ងាយស្រួលជាងការប្រើប្រាស់កម្លាំងមនុស្សក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែង។

ដោយមើលឃើញពីចំណុចទាំងអស់ខាងលើ សាលាជំនាន់ថ្មីរំពឹងថានឹងផ្លាស់ប្តូរទៅប្រើប្រាស់ការធ្វើតេស្តតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកនៅគ្រប់សាលារៀនដែលមានលទ្ធភាពធ្វើបាន។

៣.៨ ការប្រឡងចូលរៀន

ដោយសារស្តង់ដារអភិបាលកិច្ចខ្ពស់ ដែលបង្ហាញដោយសាលាជំនាន់ថ្មី ជាហេតុនាំឱ្យមានតម្រូវការចូលរៀនកាន់តែខ្ពស់ពីសំណាក់សិស្សានុសិស្ស។ តម្រូវការកាន់តែខ្ពស់នេះ ជាបញ្ហាប្រឈមមួយផងដែរសម្រាប់សាលារៀនក្នុងកម្មវិធី ព្រោះសាលាត្រូវរក្សាផលធៀបសិស្ស-ថ្នាក់រៀនតែ ៣៦ នាក់ប៉ុណ្ណោះក្នុង ១ ថ្នាក់ដើម្បីទទួលបានការវាយតម្លៃទទួលស្គាល់គុណភាពជាសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ។ មួយវិញទៀត អនុវត្តកម្មវិធីបញ្ហាប្រឈមក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំ (សម្រាប់សិស្សដែលចេញពីកម្រិតបឋមសិក្សាឆ្លងចូលកម្រិតអនុវិទ្យាល័យ និងពីអនុវិទ្យាល័យទៅវិទ្យាល័យ) ដោយសិស្សដែលមិនចេះអានអក្សរ និងគិតលេខ មិនអាចទទួលបានការអប់រំពេញលេញជាមួយនឹងសម្ភារៈរូបវន្តទំនើបៗនៅក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មីបានទេ ពីព្រោះការចុះឈ្មោះចូលរៀនក្នុងសាលា កម្មវិធីទាមទារយ៉ាងហោចណាស់សិស្សត្រូវមានមូលដ្ឋានគ្រឹះលើការចេះអានអក្សរ និងគិតលេខ។ អាស្រ័យដូចនេះហើយ បានជាការចុះឈ្មោះចូលរៀនក្នុងកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី មិនអាចទទួលសិស្សទូលំទូលាយដូចសាលាសាធារណៈរបស់រដ្ឋផ្សេងទៀតឡើយ ។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដែលបានពិពណ៌នាខាងលើ សាលាជំនាន់ថ្មីត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើតការប្រឡងចូល ដែលផ្តោតលើការធានាថាសិស្សដែលដាក់ពាក្យសុំចូលរៀនអាចអានអក្សរ និងគិតលេខកម្រិតមូលដ្ឋានបាន ហើយការចុះឈ្មោះមិនលើសស្តង់ដារផលធៀបសិស្ស-ថ្នាក់រៀនទេ។ ការប្រឡងចូលគួរតែផ្តោតជាចម្បងលើ “ភាសាខ្មែរ” និង “គណិតវិទ្យា” ខណៈដែលអាចមានមុខវិជ្ជាបន្ថែម (ឧទាហរណ៍ សមត្ថភាពភាសាអង់គ្លេស វិទ្យាសាស្ត្រ។ល។) ជាមុខវិជ្ជាជម្រើស និងអាស្រ័យលើការសម្រេចចិត្តរបស់សាលា។

៣.៩ ការប្រើប្រាស់តេស្តក្រៅប្រព័ន្ធអប់រំ (Non-binding Test)ដើម្បីតាមដានលទ្ធផលសិក្សាសិស្ស

ការប្រើប្រាស់តេស្តក្រៅផ្លូវការ៖ សាលារៀនជំនាន់ថ្មីលើកកម្ពស់ការគិតបែបស៊ីជម្រៅ និងជំរុញការអនុវត្តលើផ្នែកមួយចំនួនដែលមិនបានអនុវត្តពេញលេញក្នុងកម្មវិធីសិក្សាជាតិ។ ដូច្នេះ សាលាជំនាន់ថ្មីទាំងអស់ត្រូវធ្វើការជាមួយការិយាល័យកណ្តាលនៃកម្មវិធីសាលាជំនាន់ថ្មី ក្នុងការរៀបចំការធ្វើតេស្តមួយចំនួនដូចជា តេស្តគិតស៊ីជម្រៅ (Critical Thinking) ដើម្បីតាមដានកម្រិតនៃការគិតរបស់សិស្សក្នុងការដោះស្រាយកិច្ចការដែលមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ ហើយដែលមិនមាននៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាធម្មតា។ លទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តក្រៅផ្លូវការនេះ គួរចែករំលែកតាមសាលាជំនាន់ថ្មីនីមួយៗ និងជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (តាមរយៈរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំពីកម្មវិធីសាលាជំនាន់ថ្មី) ដែលផ្តល់ជាមតិត្រឡប់ទៅគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ គ្រប់កម្រិតទាំងអស់ ដើម្បីពួកគេចាត់វិធានការសមស្របណាមួយ។

ការគិតបែបស៊ីជម្រៅ៖ ការធ្វើតេស្តការគិតស៊ីជម្រៅត្រូវបានរៀបចំឡើងជាសំណួរតាមលំដាប់លំដោយ ដើម្បីតាមដានការអភិវឌ្ឍបំណិនការគិតបែបស៊ីជម្រៅរបស់សិស្សឱ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើងដែលមិនមាននៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា។ តេស្តទាំងនេះ ផ្តោតទៅលើជំនាញផ្សេងៗ ដែលនាំទៅរកបំណិននៃការគិតបែបស៊ីជម្រៅដូចជា ៖

- ការកំណត់រកលំនាំកំរូ (ការទស្សន៍ទាយ)
- ការរៀបចំលំដាប់ព្រឹត្តិការណ៍ ឬស្ថាប័នរឿង
- ការធ្វើចំណែកថ្នាក់
- បំណិនគិតបែបសទិសភាព
- បំណិនដោះស្រាយបញ្ហា
- ការវិភាគអត្ថបទ/ក្រាហ្វិក

តេស្តគិតស៊ីជម្រៅ ត្រូវអនុវត្តជាពិសេសសម្រាប់កម្រិតមធ្យមសិក្សា ហើយអនុវត្តដោយក្រុមការងារការិយាល័យកណ្តាលនៃកម្មវិធីសាលាជំនាន់ថ្មី។ តេស្តទាំងនេះត្រូវរៀបចំឡើងមានលក្ខណៈជាតេស្តក្រៅផ្លូវការ (ពោលគឺមិនមានផលប៉ះពាល់លើការសម្រេចចិត្តលើលទ្ធផលជាប់ ឬត្រួតថ្នាក់សិស្សទេ) ដូច្នេះ គ្រូបង្រៀនមិនមានអារម្មណ៍ថាមានសម្ពាធណាមួយក្នុងការបង្រៀនសម្រាប់ប្រឡងតេស្តប្រភេទនេះនោះទេ។

តេស្តស្តង់ដារអន្តរជាតិលើសមត្ថភាពអំណាន និងលេខ៖ តេស្តក្រៅផ្លូវការនេះ ក៏មានអនុវត្តផងដែរសម្រាប់កម្រិតបឋមសិក្សាក្រោមទម្រង់ជាតេស្តអំណានថ្នាក់ដំបូង (EGRA) និងតេស្តគណិតវិទ្យាថ្នាក់ដំបូង (EGMA) ដើម្បីតាមដានការវិវត្តមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការអាន និងគិតលេខរបស់សិស្សក្នុងកម្រិតថ្នាក់ទី ១ ដល់ទី ៣ ។ តេស្តទាំងនេះប្រើប្រាស់គំរូអន្តរជាតិ មិនផ្តោតទៅលើកម្មវិធីសិក្សា តេស្តជាលក្ខណៈបុគ្គល និងប្រើប្រាស់កម្មវិធីសុសវែរមួយឈ្មោះ Tangerine⁸ ដើម្បីធានាបាននូវកម្រិតនៃការជឿជាក់ទៅលើលទ្ធផលតេស្តខ្ពស់។ ការធ្វើតេស្ត EGRA និង EGMA ប្រើប្រាស់ស្តង់ដារអន្តរជាតិ

⁸ <https://www.tangerinecentral.org/about>

នៃការអាន និងជំនាញគណិតវិទ្យា និងជួយសម្រួលដល់ការប្រៀបធៀបរវាងសាលាដើម្បីតាមដានលទ្ធផលសិក្សាសិស្ស។ ការធ្វើតេស្តទាំងនេះ ត្រូវបានអនុវត្តផ្ទាល់ដោយអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជា (KAPE) សហការជាមួយការិយាល័យកណ្តាលនៃកម្មវិធីសាលាជំនាន់ថ្មី។

តេស្តកម្រិតអន្តរជាតិ៖ សាលាជំនាន់ថ្មីក៏បានចូលរួមក្នុងតេស្តកម្រិតអន្តរជាតិអំពីសមត្ថភាពប្រើប្រាស់ភាសាកំណើត គណិតវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រផងដែរ។ ការធ្វើតេស្តនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយផ្ទាល់ពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ហើយលទ្ធផលត្រូវកត់ត្រាដោយភ្នាក់ងារក្រៅប្រទេសក្នុងគោលបំណងប្រៀបធៀបជាអន្តរជាតិ។ ការិយាល័យកណ្តាលនៃកម្មវិធីសាលាជំនាន់ថ្មី មិនបានចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើតេស្តនេះទេ។

**៤. ទំនាក់ទំនងរវាងគោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស
របស់NGS ជាមួយគោលនយោបាយ និងឯកសារសំខាន់ៗផ្សេងទៀត**

គោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងឯកសារនេះមាន ទំនាក់ទំនងយ៉ាងខ្លាំងជាមួយគោលនយោបាយ និងសៀវភៅណែនាំសំខាន់ៗមួយចំនួន ដែលត្រូវបាន រៀបរាប់រួចមកហើយខាងលើ។ គោលនយោបាយ និងឯកសារទាំងនោះរួមមាន ៖

គោលនយោបាយសាលារៀនជំនាន់ថ្មី^៩៖ ឯកសារគោលនយោបាយនេះបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់សាលាជំនាន់ថ្មីចំពោះនវានុវត្តន៍អប់រំ (ដែលធ្វើឱ្យមានឱនភាពការអនុវត្ត “ការបង្រៀនសម្រាប់តែ ការប្រឡង”) តម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការទទួលស្គាល់គុណភាពសាលារៀនជំនាន់ថ្មីដែលវាយតម្លៃប្រចាំ ឆ្នាំភ្ជាប់ទៅនឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យផលធៀបសិស្ស-ថ្នាក់រៀនក្នុងចំនួន ៣៦:១ ឬតិចជាងនេះ និងការប្រើ ប្រាស់កម្មវិធីសុសវ័រសម្រាប់ការវាស់វែងបែបអេឡិចត្រូនិក។

គោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី^{១០}៖ គោលនយោបាយនេះបង្ហាញ ពីគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការរៀបចំការប្រឡងចូល និងការរក្សាស្តង់ដារសាលារៀនជំនាន់ថ្មី នីតិ វិធីក្នុងការវាយតម្លៃទទួលស្គាល់គុណភាពសាលារៀនជំនាន់ថ្មី និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាក្នុងដំណើរ ការអប់រំ រួមទាំងការវាស់វែងការសិក្សាបែបអេឡិចត្រូនិក។

សៀវភៅបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស^{១១}៖ សៀវភៅនេះផ្តល់នូវការណែនាំ ដល់គ្រូបង្រៀនអំពីរបៀបបង្កើតតេស្តសំណេរ ដែលធានាបាននូវសុពលភាពខ្លឹមសារ និងសុពលភាព បំណិន ការប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃបែបដំណាក់ និងបែបសរុបដែលត្រូវនឹងគោលបំណងនៃការវាយ តម្លៃនីមួយៗ ការដាក់ពិន្ទុតាមបែបលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ការដាក់ពិន្ទុតាមខ្សែកោង និងការវិភាគតេស្ត ។

សៀវភៅបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម^{១២}៖ សៀវភៅនេះផ្តល់នូវការណែនាំ អំពីរបៀបវាស់វែងផលិតផលសិក្សាសិស្សតាមតាមគោលការណ៍ស្ថាបនានិយម។

ក្របខណ្ឌគុកោសល្យសតវត្សទី២១សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា^{១៣}៖ ឯកសារបច្ចេកទេសនេះ ពិភាក្សាអំពីគ្រោះថ្នាក់ដែលបង្កឡើងពីការអនុវត្ត “ការបង្រៀនសម្រាប់តែការប្រឡង” និងការជំរុញការ ប្រើប្រាស់វិធីបង្រៀនផ្ដោតលើផលិតផលរបស់ស្ថាបនានិយម ជាជាងការប្រើប្រាស់ការវាស់វែងការ សិក្សាសិស្សតាមបែបប្រពៃណីដូចជាតេស្តសំណេរជាដើម។ល។

⁹ <http://119.82.251.165:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/791/New%20Generation%20School%20Policy%20Guidelines.pdf?sequence=1>
¹⁰ http://www.kapekh.org/files/report_file/353-en.pdf
¹¹Op. Cit. (cf. Footnote 4)
¹²Op. Cit. (cf. Footnote 6)
¹³ http://www.kapekh.org/files/report_file/179-en.pdf

៥. តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធសាលារៀន ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស

៥.១ ការអនុវត្តទៅលើការអនុវត្តទូទៅ

សាលាជំនាន់ថ្មីប្រើគោលការណ៍គ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន (SBM) ដែលផ្តល់អំណាចសម្រេចចិត្តទៅភាគីពាក់ព័ន្ធនៅតាមសាលារៀន រួមបញ្ចូលទាំងការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សផងដែរ។ ហេតុផលនេះហើយ បានជាគេស្គាល់សាលារៀនជំនាន់ថ្មីទាំងអស់ថាជា “សាលារៀនរដ្ឋស្វ័យគ័” ហើយគោលការណ៍ណែនាំដែលមានក្នុងឯកសារនេះ ផ្តោតសំខាន់ទៅលើការអនុវត្តរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងកម្រិតសាលារៀន ដោយសាលាមានស្វ័យភាព និងភាពបត់បែនក្នុងការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំនេះទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងតាមសាលារៀននីមួយៗ ។

៥.២ នាគីពាក់ព័ន្ធកម្រិតកណ្តាល

ទោះបីជាគោលការណ៍ណែនាំក្នុងគោលនយោបាយភាគច្រើន ផ្តោតទៅលើអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងកម្រិតសាលារៀនក៏ពិតមែន តែក៏នៅមានផ្នែកខ្លះត្រូវការធាតុចូលពីកម្រិតកណ្តាលផងដែរ ពិសេសការិយាល័យកណ្តាលនៃកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។

ទំនួលខុសត្រូវសំខាន់ៗមួយចំនួនរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធផ្នាក់កណ្តាលមានដូចខាងក្រោម៖

- **ការបង្កើត និងការអនុវត្តការធ្វើតេស្តក្រៅផ្លូវការ៖** តេស្តការគិតស៊ីជម្រៅ តេស្ត EGRA និង EGMA ជាទូទៅគឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ការិយាល័យសាលារៀនជំនាន់ថ្មីផ្នាក់កណ្តាលក្នុងការបង្កើត ការអនុវត្ត និងការកត់ត្រាទិន្នន័យ។ ការផ្សព្វផ្សាយពីលទ្ធផលតេស្តទាំងនេះ ក៏ជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ការិយាល័យកណ្តាលផងដែរ។
- **ប្រតិបត្តិការធនាគារសំណួរ៖** ការិយាល័យកណ្តាលនៃកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មីក៏ទទួលខុសត្រូវក្នុងការរក្សាទុក និងរៀបចំរាល់សំណួរល្អៗ បានពីគ្រប់សាលារៀនជំនាន់ថ្មីទាំងអស់ជាក់ក្នុងធនាគារសំណួរផងដែរ។ ការិយាល័យកណ្តាលត្រូវធានាឱ្យបាននូវដំណើរការចូលទៅប្រើប្រាស់ធនាគារសំណួរនេះក្នុងវេបសាយសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីទាំងអស់។
- **ការកសាងសមត្ថភាពនៅក្នុងការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស៖** ការិយាល័យកណ្តាលនៃកម្មវិធីសាលាជំនាន់ថ្មី មានទំនួលខុសត្រូវទាំងស្រុងក្នុងការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់ទាំងអ្នកគ្រប់គ្រងសាលា និងគ្រូបង្រៀនពីមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការវាស់វែងការសិក្សាសិស្សដោយប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំ និងឯកសារទាំងអស់ ដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងផ្នែកទី ៤ ខាងលើ។
- **ការធ្វើលទ្ធកម្មសុសវ័រសម្រាប់ការធ្វើតេស្តអេឡិចត្រូនិក៖** ការធ្វើតេស្តអេឡិចត្រូនិកតម្រូវឱ្យមានកម្មវិធីសុសវ័រ និងវេទិកានៃការប្រឡងជាក់លាក់មួយ។ ការធ្វើលទ្ធកម្មសុសវ័រនេះ ជា

បន្តការបស់ការិយាល័យកណ្តាលកម្មវិធីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ព្រោះកម្មវិធីមានលទ្ធភាពច្រើន ក្នុងការរកអ្នកផ្តល់សេវាសុសវ័រ និងចងចាំថាការចំណាយទៅលើការប្រើប្រាស់កម្មវិធីពេលមាន បរិមាណប្រើប្រាស់ខ្ពស់។ បន្ទាប់ពីលទ្ធកម្មត្រូវបានបញ្ចប់ ការិយាល័យកណ្តាលរៀបចំឱ្យមាន ការប្រើប្រាស់កម្មវិធីសុសវ័រនេះ ទៅគ្រប់សាលារៀនក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀនជំនាន់ថ្មីទាំងអស់។

៥.៣ អ្នកពាក់ព័ន្ធកម្រិតសាលារៀន

ភាគីពាក់ព័ន្ធកម្រិតសាលារៀនមានទំនួលខុសត្រូវចម្បងសម្រាប់ការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំដែលមានចែងក្នុងឯកសារនេះ។ ខាងក្រោមនេះ ជាការពិពណ៌នាតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធកម្រិតសាលារៀន៖

- **នាយកសាលា៖** នាយកសាលាដើរតួនាទីសំខាន់ណាស់ក្នុងការរៀបចំការប្រឡងវាស់វែងបែបសរុប ដូចជាការប្រឡងធាតុ និងការប្រឡងបញ្ចប់ឆ្នាំជាដើម។ នេះរាប់បញ្ចូលទាំងការរៀបចំតេស្ត(ដោយប្រើប្រាស់តារាងផែនការតេស្ត និងសំណួរបានពីគ្រូបង្រៀន) ការបង្កើតតេស្ត ការគ្រប់គ្រងដំណើរការប្រឡង ការកត់ត្រាទិន្នន័យលទ្ធផល និងការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលតេស្តទៅគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ នាយកសាលាក៏មានតួនាទីផងដែរក្នុងការធានាថាគ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់ការវាស់វែងការសិក្សាផ្សេងៗទៀតទាំងការវាស់វែងការសិក្សាបែបដំណាក់ និងបែបសរុបក្នុងដំណើរការបង្រៀន និងរៀន។ ជាចុងក្រោយ នាយកសាលាដើរតួនាទីជាអ្នករៀបចំកម្មវិធីជំនួបផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលសិក្សាសិស្សជាមួយអាណាព្យាបាលសិស្ស និងធ្វើជាអន្តរការីរវាងគ្រូបង្រៀន និងអាណាព្យាបាលសិស្សអំឡុងពេលនោះ។
- **គ្រូបង្រៀន៖** គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីសំខាន់បំផុតក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស ដោយសារពួកគេជាអ្នកប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយសិស្ស និងជាអ្នកធ្វើផែនការវាស់វែងបែបដំណាក់ និងការសម្រេចចិត្តឱ្យឡើងថ្នាក់បែបសរុប។ ដូចនេះហើយ ពួកគេទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងចំពោះការវាស់វែងការសិក្សាបែបដំណាក់នៅក្នុងថ្នាក់រៀន និងការរៀបចំការធ្វើតេស្តប្រចាំខែ ឬការវាស់វែងដែលមិនប្រើតេស្តផ្សេងទៀត ដែលអាចជំនួសការធ្វើតេស្តប្រចាំខែ។ គ្រូម្នាក់ៗកំណត់ប្រភេទនៃឧបករណ៍វាស់វែងដែលត្រូវប្រើជាមួយសិស្ស ហើយឧបករណ៍ទាំងនេះ គួរតែមានតុល្យភាពរវាងការវាស់វែងដោយប្រើតេស្ត និងមិនប្រើតេស្ត។ គ្រូបង្រៀនត្រូវកត់ត្រាលទ្ធផលសិក្សាសិស្ស និងធ្វើរបាយការណ៍ជូនទៅនាយកសាលាដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាមួយអាណាព្យាបាល។ គ្រូបង្រៀនគួរមានក្រុមមុខវិជ្ជា ឬក្រុមតាមកម្រិតថ្នាក់ដែលដឹកនាំដោយប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស ឬប្រធានក្រុមតាមកម្រិតថ្នាក់ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការរៀបចំតេស្តដែលប្រើទូទាំងសាលា ឬការវាស់វែងការសិក្សាផ្សេងៗទៀត។

- គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យតាមសាលា៖** គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យផ្តល់បច្ចេកទេស និងគរុកោសល្យដល់គ្រូបង្រៀនក្នុងការបង្កើតឧបករណ៍វាស់វែងការសិក្សា (ទាំងការវាស់វែងដោយប្រើតេស្ត និងមិនប្រើតេស្ត) តាមគោលការណ៍ស្តង់ដារនៃការវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស។ លើសពីនេះទៀត គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យត្រូវផ្តល់ដំបូន្មានគរុកោសល្យដល់គ្រូបង្រៀនផងដែរពីកម្រិតនៃការយល់ដឹងសិស្ស (ឧទាហរណ៍ ផ្នែកលើលទ្ធផលតេស្ត EGRA/EGMA និងទិន្នន័យវាស់វែងផ្សេងទៀត) និងវិធានការសមស្របសម្រាប់ការកែលម្អការបង្រៀន។ គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យត្រូវរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រូបង្រៀន និងត្រូវរក្សាការសម្ងាត់អំពីព័ត៌មានគរុកោសល្យមួយចំនួនដើម្បីកុំឱ្យមានសម្ពាធក្នុងការអនុវត្ត (ឧ.បង្រៀនដើម្បីតែធ្វើតេស្ត) ។
- មាតាបិតាសិស្ស៖** មាតាបិតា មានតួនាទីជួយផ្តល់មតិត្រឡប់ទៅគ្រូបង្រៀនអំពីរបាយការណ៍ការអនុវត្តសិស្សដែលបានទទួលពីសាលា ចូលរួមកិច្ចប្រជុំជាមួយសាលាដើម្បីយល់ដឹងឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅពីក្របខ័ណ្ឌ និងគោលនយោបាយវាស់វែងការសិក្សាសិស្ស និងជួបពិភាក្សាជាមួយគ្រូបង្រៀនពីមធ្យោបាយ ដែលពួកគាត់អាចជួយការសិក្សារបស់កូននៅផ្ទះឱ្យបានប្រសើរជាងមុន ។